QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 21 ta' {unju 2002

Numru 6

~itazzjoni 2321/1999

***Allied Insurance Services Limited* b]ala a[ent g]as-so`jetà estera assikuratri`i *Assicurazioni Generali s.p.a.*, u din kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat tag]ha Alexander Grech; u Alexander Grech personalment**

versus

Jonathan Galea

Din hija kaw\a dwar]abta bejn \ew[karrozzi li [rat fis-26 ta' Lulju 1997 fi Triq Di`embru Tlittax, il-Marsa.

I`-`itazzjoni tg]id illi waqt illi l-attur Alexander Grech kien qieg]ed isuq il-karrozza tieg]u DJA-999, li hija assikurata b'polza *comprehensive* mas-so`jetà assikuratri`i attri`i, il-konvenut, li kien qed isuq il-karrozza LAL-671, kiser lejn il-

lemin tat-triq bla ma qies it-traffiku li kien g]addej, u da]al [ol-karrozza assikurata.

Il-karrozza assikurata kellha]sarat t'elf mitejn u seba' liri u]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm1,207.75) li g]amlet tajjeb g]alihom l-assikuratri`i, u hekk [iet surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat. Barra minn dan, l-attur Grech]allas ukoll mitt lira (Lm100) o]ra b]ala *excess*.

Billi g]alxejn sej]u lill-konvenut biex jag]mel tajjeb g]ad-danni, l-atturi fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu illi l-qorti, wara illi tg]id illi l-konvenut wa]du ja]ti g]all-in`ident, tillikwida d-danni u tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-ispejje\, fosthom dawk t'ittra uffi`jali, u l-img]ax.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi t-talbiet ta' l-atturi g]andhom ji[u mi`]uda, bl-ispejje\ kontra tag]hom, billi g]all-in`ident kien ja]ti biss l-attur Alexander Grech, illi baqa' die]el minn wara [ol-karrozza tal-konvenut wara illi dan kien xeg]el l-*indicator* tal-lemin g]ax kien wasal biex idur, naqqas il-velo`ità u kien beda jdur x']in Grech baqa' die]el fih.

Il-]abta [rat hekk:

Kemm l-attur Grech kif ukoll il-konvenut kienu qeg]din fi Triq Di`embru Tlittax, i]arsu lejn id-direzzjoni tal-Marsa. Il-konvenut kien da]al fit-triq minn]dejn il-]anut ta' Fenech Clarke, tat-*tyres*, fuq ix-xellug ta' l-attur u kien xi ftit quddiemu. Billi l-konvenut ried idur lura lejn Blata l-Bajda, [ibed lejn il-lemin i\da biex g]amel hekk qasam quddiem l-attur li baqa' die]el fih.

L-attur xehed illi l-konvenut ma kienx xeg]el *indicator*, i\da xehed ukoll illi lill-konvenut rah minnufih qabel il-]abta, u g]alhekk il-qorti tifhem illi l-attur ma setax wisq jara jekk il-konvenut kellux *indicator* jew le.

Ir-regola [enerali stabilita fil-[urisprudenza tag]ti pre`edenza, f'`irkostanzi b]al dawk tal-ka\ tallum, lil dak li jkun [ej minn wara u jkun qieg]ed jaqbe\ il-vettura li tkun fuq ix-xellug tieg]u, b]al ma g]amel l-attur, g]ax li x'aktarx ji[ri f'ka\ijiet b]al dawn hu illi, kif fil-fatt [ara fil-ka\ tallum, is-sewwieq li kiser lejn il-lemin ikun qasam ir-rotta tas-sewwieq li jkun qed jaqb\u[1].

Fil-ka\ tallum ma hemm ebda `irkostanza spe`jali illi tista' teskludi din ir-regola; il-qorti g]alhekk hija tal-fehma illi l-]tija hija kollha tal-konvenut, illi qasam quddiem traffiku li kellu pre`edenza fuqu. Xeg]el jew ma xeg]elx l-*indicator* ma hux relevanti, g]ax billi xeg]el l-*indicator* ma bidilx ir-regola tat-triq favur tieg]u.

Dwar *quantum* tad-danni ma hemmx kontestazzjoni[2].

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi ti`]ad l-e``ezzjonijiet tal-konvenut, tg]id illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du, tillikwida d-danni ta' l-attur Alexander Grech fis-somma ta' mitt lira (Lm100) u dawk ta' l-assikuratri`i fis-somma t'elf mitejn u seba' liri u ]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm1,207.75), u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur Grech is-somma ta' mitt lira (Lm100) u lill-assikuratri`i s-somma t'elf mitejn u seba' liri u ]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm1,207.75), flimkien ma' l-img]ax u l-ispejje\ mitluba fi`-`itazzjoni.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

---

1 Ara **Hugh P. Zammit *nomine versus* Raymond Debono**, P.A. 16 t'Ottubru 1995, u s-sentenzi hemm `itati.

2 Ara l-verbal tas-seduta ta' l-24 t'Ottubru 2000, *fol.* 28.